

JÍDLO – VÝSLOVNOST

Cíle:

- žák napodobuje a vyslovuje jednotlivá slova a fráze z tématu Jídlo (nahlas i potichu)
- žák rozvíjí fonemický sluch
- žák vyvozuje a rozlišuje hlásky *s, š, c, č*
- žák doplňuje hlásky do textu
- žák dbá na správný přízvuk
- žák správně intonuje a rozlišuje oznamovací a tázací věty

Před nácvikem výslovnosti

- ✓ jazykový strečink:
  - hláska *S* – jako když syčí had,
  - hláska *Š* – jako když chtějí říct *pššš*, pusa je našpulená,
  - hláska *C* – hlásky se docílí tak, že řeknou *t* v kombinaci se *s*
  - hláska *Č* – dosáhneme kombinací *t* a *š*
- ✓ trénink: *si, se, sa, so, su, sisi, sese, sasa, soso, susu, ši, še, ša, šo, šu, šiši, šeše, šaša, šošo, šušu...*

AKTIVITY na trénink výslovnosti:

Poslechový test:

- ✓ co studenti slyší
- ✓ v případě problémů se vraťte k nácviku

Zadání pro lektora:

S vs Š:

šít, sál, šál, pokus, šnek, sok, kaše, myslet, čas, snack, šance, sloh, nos, šok

C vs. S

pes, noc, sestra, cit, noci, císař, nosí, moc, most, prase, cep, cena, práce, pocit

C vs. Č

čáp, cesta, pečen, člověk, kočka, cop, čert, mlč, cítit, koláč, cena, pecen

Dialog (cv. 1)

- ✓ studenti doplňují dialog podle poslechu (především hlásky *c, č*, záměrně také *ř, ch, h, ě*)
- ✓ s textem lze následně pracovat v tématu Jídlo
- ✓ cílem je trénink správné sluchové diferenciace

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Poslech (cv. 2)

- ✓ studenti doplňují hlásky podle poslechu
- ✓ před poslechem provedte krátký jazykový strečink na problematické hlásky

Diktát mezi spolužáky (cv. 3, viz příloha)

- ✓ studenti si buď můžou jednotlivá slova diktovat po dvojicích/trojicích, nebo vždycky jeden celé skupině
- ✓ následuje kontrola
- ✓ zvažte, kdy diktát dát, jsou tam i slova, se kterými se studenti mohou seznámit až ke konci lekce, popř. v dalších lekcích (*kečup, hořčice, šlehačka*). U poslechu nevadí, že neznají význam, později se s ním stejně seznámí, ale k zápisu může být potřeba.

Poslech (cv. 4)

- ✓ studenti doplňují hlásky podle poslechu

Diakritika (cv. 5)

- ✓ lektor čte slova, studenti doplňují diakritiku, pak společně čtete

Zadání pro lektora:

palačinky, med, sýrový, brokolice, párky, salát, maso, cibule, polévka, rýže, čokoláda, banán, nejím, mléko, limonáda, máslo, rohlík, knedlík, pórek, kaše, zákusek, zmrzlina, olivy, špenát, cukrárna, pekařství, často, zelí, syrový, omáčka, snídám, vařený

Morseovka (cv. 6)

- ✓ lektor čte slova, studenti píšou slova do sloupců podle symbolů Morseovky
- ✓ společné čtení

Zadání pro lektora:

knedlík, omáčka, maso, nejím, kaše, polévka, banán, často, špenát, párky, salát, rohlík, rýže, cukrárna, snídám, mléko, pórek, máslo, zelí, sýrový

Cesta

- ✓ cílem je správně přečíst slova a slyšet přečtené
- ✓ princip je jednoduchý: studenti pracují ve dvojicích, první S se ptá: *Co říkáš?*, druhý S si v duchu vybere číslo, ke kterému chce dojít, a odpovídá: *Říkám...* a postupuje přes slova k číslu, které si vybral (příklad: chci dojít k číslu 14 → *Říkám: máslo, kožený, vařit, s masem*; pokud S říká *máslo*, od *másla* může postupovat buď jen ke *kožený*, nebo *koření*, od *kožený* buď jen k *vařit*, nebo *vážít*, od *vařit* může postupovat buď jen k *s máslem*, nebo *s masem*).
- ✓ student, který poslouchá, postupuje po slovech, která slyší, a nakonec řekne číslo, k němuž došel. Pokud slyší něco, co neodpovídá postupu, musí říct hned: *Ještě jednou, prosím.* a ujasnit si, kde se nacházejí.
- ✓ na začátku je potřeba si všechny minimální páry po sloupcích přečíst a ujasnit jejich výslovnost

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Autorka: Michaela Paldusová

- ✓ jako první diktuje L, zhruba 3x, když všichni pochopí, umí vyslovit a správně slyší, začnou pracovat ve dvojicích
- ✓ nakonec můžou S, kteří chtějí, vyzkoušet, jestli dovedou L a celou třídu ke správnému číslu

Oznamovací a tázací věty (cv. 7, 8 a 9)

- ✓ studenti čtou věty se správnou intonací: u oznamovací věty klesnou hlasem (cv. 7) a u otázky stoupnou (cv. 8)
- ✓ studenti poslouchají a doplňují interpunkční znaménko podle toho, jestli slyší otázku, nebo oznamovací větu (cv. 9)

Zadání pro lektora:

Jirka je z Prahy. Dnes píšeme test? Eva je doktorka. Tomáš je nemocný? To je tvoje tužka? Ted' je čeština. Hraješ na housle. Potřebuješ novou knihu? Jedeme na výlet. Lékárna je vedle divadla? V pondělí jdeme do divadla.

Diktát

- ✓ každý student dostane jednu větu, musí správně realizovat buď větu oznamovací, nebo otázku
- ✓ ostatní S ukazují, jestli slyšeli otázku (ruce nahoru; kartička s otazníkem), nebo oznamovací (ruce rovně a mírně dolů; kartička s tečkou)

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

1. Poslouchejte a doplňte hlásky:

Káťa: Jak__ ovo__e má__ r__da? Ch__i d__lat ovo__ný __alát.

Li: M__m mo__ r__da mel__n a ja__ody. A taky jablka. Ale n__m__m r__da anana__.

A ví__, __e má Christian aler__ii na o__e__y?

Káťa: Aha, to nevím! Maminka ch__e k__pit o__e__ový dort! Musíme k__pit teda jiný...

Li: __o t__eba __okol__dov__? Zn__m jednu __ukr__rnu a tam d__lají mo__dobr__ __okol__dov__ dort__.

Káťa: Tak jo. A __o k pití? K__p__me limon__dy? Nebo džus?

Li: Emil m__ r__d malinovou limon__du, já taky, ale Christian ne. Christian m__ r__d pomeran__ov__ džus.

Káťa: Dob__e, tak k__p__me p__meran__ov__ džus, malinov__ limonád__ a perliv__ vod__.

2. Poslouchejte a doplňte hlásky:

Ráno většinou snídám mü__li a mléko a piju __erný __aj. K sva__ině mám __asto __leba a __alám nebo __unku. Ob__dvám ve __kolní jídeln__. Mám rád t__stoviny, pizzu a polévky. Moje obl__bená pol__vka je raj__ká. Nemám rád knedlíky a __ladká jídla jako například pala__inky. N__kdy nejím __elí. K ve__eři jím většinou chleba, __eleninu a vají__ka. N__kdy jím ve__er ovo__e. Ale mám alergii na oře__y, nemůžu oře__y jíst. Nej__em vegetarián, ale nemám rád ma__o. Jím jenom kuře__í. Přes den piju vodu, __aj a n__kdy coca-colu.

3. Diktujte spolužákovi diktát.

.....

.....

.....

.....

7. Čtěte oznamovací věty. Na konci klesněte hlasem:

Petr je student.

Káťa je z Ameriky.

Emil nemluví anglicky.

Káťa bydlí v České republice.

Christian hraje hokej.

To je pero.

To je tvůj batoh.

8. Čtěte otázky. Na konci stoupněte hlasem:

Petr je student?

Káťa je z Ameriky?

Emil nemluví anglicky?

Káťa bydlí v České republice?

Christian hraje hokej?

To je pero?

To je tvůj batoh?

9. Poslouchejte a řekněte, jestli slyšíte otázku, nebo oznamovací větu.**Na konci věty napište znaménko (otazník ?, nebo tečku .):**

Jirka je z Prahy

Dnes píšeme test

Eva je doktorka

Tomáš je nemocný

To je tvoje tužka

Teď je čeština

Hraješ na housle

Potřebuješ novou knihu

Jedeme na výlet

Lékárna je vedle divadla

V pondělí jdeme do divadla

Diktát mezi spolužáky

dušená rýže	zeleninový salát
bramborová kaše	vanilková zmrzlina
černý čaj	cibule
brokolice	palačinky
kyselé okurky	rajčata
kečup	šlehačka
česneková polévka	vejce
hořčice	špagety

Cesta

CO ŘÍKÁŠ?	maso	syrový	salát	hořký	1
			sálat	horký	2
		sýrový	párky	řízek	5
			parky	žízeň	6
	máslo	kořenění	med	zelí	9
			měď	čočka	11
		kožený	vařit	s máslem	13
			vážit	s masem	14
				vařený	15
				vážený	16

CO ŘÍKÁŠ?	maso	syrový	salát	hořký	1
			sálat	horký	2
		sýrový	párky	řízek	5
			parky	žízeň	6
	máslo	kořenění	med	zelí	9
			měď	čočka	11
		kožený	vařit	s máslem	13
			vážit	s masem	14
				vařený	15
				vážený	16

Diktát

Máme k obědu guláš.	Potřebuješ nové kalhoty?
Jirka není z Čech?	Káťa je učitelka?
Eva hraje hokej.	Christian je v Praze?
Hraješ na housle?	Dnes píšeme test.
V úterý jdeme do divadla?	Zítra není chemie.
Lékárna je vedle kina.	Jedeme na výlet?
Teď je matematika?	To je jeho kamarád?

